

MHB 1644

VAKOK VILÁGA

A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének

FOLYÓIRATA

Főszerkesztő: Dr. Vas Tibor
A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének elnöke
Felelős kiadó: Dr. Bódi István főtítkár
Szerkesztő: Barna Zoltán
Kiadóhivatal:
Budapest XIV., Május 1. út 47.
Telefon: 210-440

... évfolyam!

1979. december

ISSN 0209-6765

V A K O K V I L A G A

a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének folyóirata

Főszerkesztő: dr. Vas Tibor elnök
 Szerkesztő: Barna Zoltán
 Felelős kiadó: dr. Bódi István főtítkár
 Kiadóhivatal: Budapest, Május 1. ut 47. 1146.
 Telefon: 210-440

T a r t a l o m j e g y z é k

oldal

Dr. Vas Tibor:	
Jelentés a WCWB Európai Regionális Bizottságának moszkvai üléséről /1979.okt.16-18-19./	2
Elnökségi ülés	3
Szemerédi István:	
Összefoglaló tudósítás megyei szervezeteink évi rendes taggyűléseiről	4
Megyei szervezeteink életéből	
Szabolcs-Szatmár megyei tudósítás	12
Borsodi vendégszereplők Nyiregyházán	13
Hírek Somogy megyéből:	
A Marcali Körzeti Csoport Taggyűlése	13
A Nagyatádi Körzeti Csoport Taggyűlése	14
Dr. Falvai Ferenc: Jogi rovat	
A szabálysértés	14
Dr. Gönczi Aladárné:	
Az orvostudomány őskora	16
Gerdelics Ferenc: Közlekedési rovat	
Mozgástrénerképzés az NDK-ban /I.rész/	17
Barna Zoltán: Zenei rovat	
Szüksége van-e a mai embernek a régi zenére?	19
Bacsik László:	
Magnósoknak magnóról	19
Vándor Tamás:	
Kulturális életünk eseménynaptára	20
Dénes József: Sportrovat	
Sakkhíradó	21
Kuminka Györgyné: Uttörőrovat	
Németh Marianna: Beszámoló	22
Holcsik József: Olimpiák története /I.rész/	22
Hirdetések	24
Innen-onnan	24

- . . . . -

Dr. Vas Tibor:

Jelentés a WCWB Európai Regionális Bizottságának
moszkvai üléséről

/1979. okt.16-18-19./

=====

Október 15-én dr. Krámlí Andrással /matematikai tudományok kandidátusa/ a SZTÁKI /Magyar Tudományos Akadémia Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézete/ tudományos munkatársával együtt repültünk Moszkvába, ahol az Összoroszárszági Vakok Szövetségének vendégei voltunk. Dr. Krámlí utiköltségét a SZTÁKI fedezte.

Moszkvában részt vettünk az ERB kulturális albizottságának ülésén, amelynek új elnöke Don Pedro Zurita /spanyol/. Az albizottság valamennyi tagja jelen volt /szovjet, spanyol, angol, olasz, NSZK és magyar/.

B.W. Zimin elvtárs, a VOS elnöke üdvözölte az értekezletet és eredményes munkát kívánt.

Don Zurita igen aktívan fogott hozzá az albizottság munkájának újjászervezéséhez és tartalmas programot állított össze.

Első pontként a Braille matematikai írást vitattuk meg. Albizottságot hoztunk létre /szovjet, spanyol, NSZK, olasz/, elnöke Don Rodrigo /spanyol/. Az albizottság feladata, hogy megkísérelje a legkülönbözőbb matematikai rendszerek egységesítését. Mindenki tisztában volt azzal, hogy ez nehéz feladat, jelenleg többféle /marburgi, szovjet, stb./ rendszer van. Az értekezleten részt vett Ivan Vlagyimirovics Proszkurjakov, a szovjet Braille matematikai írásrendszert kidolgozó csoport vezetője /vak matematikus professzor a moszkvai egyetemen/. Dr. Krámlí külön is tárgyalta vele és ismertette a budapesti Vakok Iskolájában használatos rendszert.

2./ Az értekezlet szükségesnek tartotta a Braille kottairás egységesítése érdekében albizottság létrehozását. Megszervezését azonban későbbre halasztottuk. Többen hangsúlyoztuk, hogy leglényegesebb az azonos jelzések kidolgozása.

3./ Behatóan foglalkoztunk a vak gyermekek részére pontírásban és relief rajzokkal kiadásra kerülő mesekönyvek problémájával. Egyetértettünk abban, hogy a reliefek érzékelése szempontjából jelentősége van annak, hogy a gyermek mikor veszítette el látását. Elhatároztuk egy kutatási központ megszervezését, amelyik a kérdés elméleti és gyakorlati problémáival foglalkozik.

4./ A csehszlovákok vállalták, hogy megszervezik a vak zeneszerzők és instrumentális zenészek nemzetközi találkozóját 1981-ben.

5./ Dr. Helmuth Pielasch, az ERB főtitkára beszámolt arról, hogy a lengyel sorstársak hajlandók megszervezni a vakok népzenei és népművészeti fesztiválját 1982-ben.

6./ Elhatároztuk, hogy a hangos könyvtárak problémáiról nemzetközi értekezletet hívunk össze.

7./ Fontosnak tartottuk soknyelvű katalógus kiadását.

8./ Az elnök beszámolt arról, hogy az IFLA közgyűlésén megalakult a Braille- és a hangoskönyvtárak külön csoportja, nekünk is csatlakozni kellene hozzá.

9./ Elhatároztuk a Braille nyomdák és könyvtárak, valamint a hangos könyvtárak szoros együttműködését, továbbá időnként nemzetközi értekezletek szervezését.

Október 18-án a VOS elvitt bennünket Mitrovba, ahol mini televízorokat gyártanak és az üzem dolgozóinak 50 %-a vak, kb. 10 %-a gyengénlátó. Ez egy új munkaterület a vakok részére, amit néhány éve kísérleteztek ki. A vak dolgozók jövedelmét a munkabér 50 %-ával egészítik ki.

Október 17-én a VOS kulturházában, ahol az értekezletet tartottuk, a VOS állófogadást adott. /Itt találkoztam egy moszkvai vak ügyvéddel, aki másodállásban jogtanácsos is./ A VOS kulturházában megtekintettük

Lina Po vak szobrászművésznő szobrait és a VOS üzemeinek termékeit.

19-én délelőtt a VOS városnézésre vitt el bennünket és délután egy előkelő étteremben záró bankettet adott. Köszönetet mondunk a VOS-nak a kitűnő szervezéséért és a bőkezű vendéglátásért.

Az értekezlet angol nyelven folyt, így tolmácsra nem volt szükség. Október 20-án repültünk vissza Budapestre.

- . -

Elnökségi ülés

Szövetségünk Központi Elnöksége 1979. október 11-én ülést tartott. Jelen voltak: dr. Vas Tibor elnök, dr. Bódi István főtitkár, Csengeri József, dr. Jáksó László, Kalapos Béláné, Kuminka Györgyné, Pinviczki György, dr. Solymos Gyula, dr. SzabóKároly, Szemerédi István, dr. Szigeti György elnökségi tagok; Daru Gerőné osztályvezető-helyettes, Váradi Péterné főelőadó /az 1. napirendi pont előadója/ és Barna Zoltán, lapunk szerkesztője.

Dr. Vas Tibor elnök megnyitotta a tanácskozást és felkérte Váradi Péterné főelőadót, hogy tartsa meg tájékoztatóját a vakügyi segédeszköz-akció tervezetről.

A főelőadó tájékoztatta a testületet, hogy felettes szervünk, az Egészségügyi Minisztérium a munkarehabilitáció elősegítésére 475.000 forintot biztosít. Ennek az összegnek egy részét az elemi rehabilitáltak segédeszköz ellátására fordítjuk.

Vakügyi segédeszközök beszerzésére több mint 330.000 Ft jut. Ebből szeretnénk beszerezni a telefonalközpont-kezelők kiegészítő készülékeit. Évenként erre a célra mintegy 100.000 Ft-ot fordítunk. Az egyéb vakügyi segédeszközökre 230.000 Ft-ot költünk. Vannak olyan segédeszközök, mint pl. a pontíró táblák, amelyeket térítésmentesen bocsájtok azon sorstársak rendelkezésére, akiknek ez munkakörüik ellátásához szükséges. Természetesen a segédeszköz-bizottság gondos mérlegelése alapján adják ki a táblákat, a tag választhat, hogy nagy- vagy kisméretű táblát igényel.

Az 50 %-os térítés mellett vásárolható segédeszközök körébe sikirógépek, pontirógépek, normál és kazettás magnetofonok tartoznak. Az előadó részletes javaslatot adott, hogy a különböző segédeszközök beszerzésére milyen összeget fordítsunk. Az elosztás kapcsán segédeszközökkel nemcsak a tanulókat, hanem az elemi rehabilitációból kikerült felnőtt korban megvakult tagjainkat is részesítjük.

A Központi Elnökség az előterjesztett tervezetet megvitatta és módosította. A leglányegesebb módosítás az volt, hogy az egyes segédeszközöket a tagok ne 50 %-os, hanem csak 25 %-os kedvezménnyel kapják. Ezt a határozatát a Központi Elnökség azzal indokolta, hogy így több tag jut hozzá a nélkülözhetetlen segédeszközökhöz. Végül a tervezetet a testület - módosításokkal - elfogadta és megbizta a főtitkárt, hogy terjessze fel azt, az Egészségügyi Minisztériumhoz.

A 2. napirendi pontban dr. Bódi István főtitkár adott tájékoztatót az Egészségügyi Minisztériumhoz 1978-1979-ben elküldött fontosabb előterjesztéseinkről.

Az anyagot a Központi Elnökség vita után elfogadta.

Ezután bejelentésekre került sor. Dr. Bódi István főtitkár elmondotta, hogy Bács-Kiskun megyei szervezetünk Baján körzeti csoportot szándékozik létrehozni. A személyi és tárgyi feltételek adva vannak. A testület a Bács-Kiskun megyei felterjesztést alaposan megvizsgálta és úgy döntött, hogy a bajai körzeti csoport megalakulásához hozzájárul. A főtitkár bejelentette továbbá, hogy a vak jogászok részére Braille-nyomdánk elkészíti a BTK-t, a PTK-t és a Végrehajtási Törvény anyagát. Tájékoztatta az elnökséget, hogy az országos küldöttközgyűlést december 9-re hívjuk össze, az elnökség munkájáról szóló beszámolót a szokásos módon

és sorrendben kívánja összeállítani. A Központi Elnökség minden tagja a beszámolót írásban időben megkapja.

Az elnökség a bejelentéseket tudomásul vette, majd dr. Vas Tibor elnök az ülést bezárta.

- . -

Szemerédi István:

Összefoglaló tudósítás megyei szervezeteink évi
rendes taggyűléseiről

A Szövetség Alapszabálya értelmében minden megyei szervezetnek évenként taggyűlést kell tartania. Lapunk szerkesztősége úgy határozott, hogy a megyei szervezetek taggyűléseiről egy átfogó cikkben számolunk be kedves Olvasóinknak.

Ismét elrepült egy esztendő, sok-sok munkával. A taggyűléseken megyei szervezeteink elnökségeinek beszámolóit tartalmazták az év során elért eredményeket, rámutattak a még meglévő hiányosságokra és felvázolták a jövő feladatait. A Központi Elnökség minden taggyűlésen képviseltette magát és a résztvevő elnökségi tagok aktívan bekapcsolódtak a taggyűlések munkájába. Röviden, időrendi sorrendben adunk tájékoztatót a jól előkészített tanácskozásokról.

Augusztus 29-én a Békés megyei szervezet nyitotta a sort ünnepi taggyűléssel fennállásának 25. évfordulója alkalmából. Békés megyében a körzetesítések már befejeződtek. Így az idén kerülhetett először sor arra, hogy küldöttközgyűlést tartsanak. A békéscsabai "Kakas" Étterem külön termében 72 küldött volt jelen és ott voltak a város, a megye szociálpolitikai csoportvezetői és a meghívott vendégek is. A megyei szervezet elnöke, Kiss István tartott igen tartalmas politikai beszámolót, majd a szervezet titkára, Vantara András emlékezett meg a 25 év alatt végzett munkáról. Ecsetelte azt az óriási fejlődést, amely negyedszázad alatt a megyei szervezet életében megtörtént. Megköszönte mindazoknak a lelkes társadalmi aktivistáknak a munkáját, akik hosszú időn keresztül támogatták, segítették a szervezet tevékenységét. Nekik is köszönhetőek azok az eredmények, amelyek a megyei szervezetnél felmutathatók.

A beszámoló után dr. Bódi István főtitkár átadta a legkiemelkedőbb munkát végzőknek a Louis Braille-emlékérmét, a Szövetség kitüntetését. Sok társadalmi munkást emléklappal jutalmazott.

A beszámolót sok hozzászólás követte. Voltak, akik megköszönték a megyei szervezet elnökségének munkáját, voltak, akik javaslatokat tettek a munka jobb végzése érdekében. A kitüntetettek nevében Náfrádi Mihályné, az Orosházi Városi Tanács Szociálpolitikai Csoport vezetője mondott köszönetet. Dr. Bódi István főtitkár röviden értékelte a megyei szervezet elnökségének munkáját, aláhuzta a negyedszázados évforduló jelentőségét és azt, hogy milyen sokat jelent, hogy sikerült a megyében a körzetesítést befejezni. A körzeti csoportok is jól működnek, teljesítik a rájuk bízott feladatokat.

A taggyűlésen jelenlévő küldöttek közös ebéden vettek részt, amelynek során lehetővé vált a kötetlen beszélgetés is.

Másnap, augusztus 30-án utaztunk Szegedre, ahol a Csongrád megyei szervezet fennállásának 30. évfordulóját ünneplő taggyűlésen vettünk részt. A számunkra már megszokott módon ez évben is a Vakok Állami Intézetének udvarát készítették elő tagjaink fogadására. Több évtizedes hagyomány, hogy a szegedi Fonalfeldolgozó Vállalat, a szegedi Vakok Állami Intézete és Csongrád megyei szervezetünk kialakította ezt a rendkívül jó kapcsolatot egymással, amelynek következtében a megyei szervezet évi rendes taggyűlései mindig kellemes körülmények között zajlanak le.

A 30 éves ünnepi taggyűlést a szervezet kulturcsoportjának jól meg-

választott műsora tette színvonalassá. Az Intézet énekkara mozgalmi dalival jó hangulatot teremtett és a szépen előadott szavalatok tehetséges fiatalok lelkes felkészültségét bizonyították. Dr. Jáksó László, a megyei szervezet elnöke, tőle megszokott, színvonalas kül- és belpolitikai tájékoztatót tartott. Ezt követően ünnepi beszédében megemlékezett a megyei szervezet fennállásának 30. évfordulójáról. Részletesen elemezte az elmúlt időszak tevékenységét. Sok érdekes dolgot hallottunk. Kiderült az is a tájékoztatóból, hogy sokkal korábban, a jubileumi időszak előtt, már szerveződött a szövetség szegedi csoportja, lelkes emberek fejtették ki eredményes tevékenységet az ügy érdekében. A részletes tájékoztatóról, a Fonalfeldolgozó munkájáról a közel multban lapunkban hosszabb cikket közöltünk a Délmagyarország c. napilap tudósítása nyomán.

Az ünnepi megemlékezés után Suti Lajos, a megyei szervezet titkára, tartott beszámolót az évi munkáról. Kiemelte, hogy új körzeti csoportot szerveztek Hódmezővásárhelyen és megünnepelték a szentesi körzeti csoport megalakulásának 10. évfordulóját. Tájékoztatta a tagságot a végzett munkáról, amely igen eredményes volt.

Dr. Bódi István főtitkár kitüntetések, emléklapokat adott át. Elsőként az Egészségügyi Kiváló Dolgozója kitüntetést nyújtotta át Suti Lajos titkárnak, a Braille-emlékéremmel kitüntetettek között pedig Si-mándy Béláné, a megyei szervezet adminisztrátora is szerepelt.

A beszámolóhoz többen hozzászóltak, elsősorban a meghívott vendégek. Faragó Antal a szabadkai testvérszervezet üdvözlését tolmácsolta és köszöntötte a 30 éves szervezetet. Gyuricza András, a berceli Vakok Állami Intézetének igazgatója kifejtette hozzászólásában, hogy nagyon sokat köszönhet a szegedi sorstársaknak, akik az ő rehabilitációját megoldották és utnak indították. Hálatelt szívvel és örömmel gratulált a megyei szervezet elnökségének és eredményes, jó munkát kívánt az elkövetkező időszakra. A vendégek között láttuk még a városi, megyei tanácsok képviselőit, a Fonalfeldolgozó Vállalat és a Vakok Intézetének vezetőit. A tagok közül is többen hozzászóltak a beszámolóhoz, számos javaslat hangzott el.

A titkár válaszában megígérte, hogy az elhangzott jó javaslatokat felhasználják, hogy munkájuk még eredményesebb legyen.

A vállalat a tagokat szendvicsekkel vendégelte meg. Az ünnepi taggyűlés jó hangulatban ért véget.

Szeptember 5-én került sor a Heves megyei szervezet taggyűlésére Egerben, a Technika Házában. Mintegy 420 tag volt jelen és sok vendég, a megye és a város vezetői. Szövetségünket, dr. Bódi István főtitkár, Bakó Lászlóné instruktor és Váradi Péterné főelőadó képviselte.

Az elnöki megnyitó után Hanuszka József titkár tartotta meg a Heves megyei szervezet elnökségének beszámolóját. A tagság megvitatta és elfogadta az évi munkáról szóló beszámolót.

Dr. Bódi István főtitkár is értékelte a végzett munkát és átadta a Braille-emlékermeket a kiváló munkát végzőknek.

A Komárom megyei szervezet taggyűlésére szeptember 10-én került sor a tatabányai Technika Házában. A megyei szervezet 20 éves fennállását ünneplő taggyűlésre 140 tagtárs, valamint sok társadalmi aktivista, szociálista brigádok vezetői, jöttek el. Utóbbiak képviselték azokat a szocialista brigádokat, amelyek éveken keresztül segítették a megyei szervezet munkáját. Ott voltak a városi, megyei tanácsok, a Hazafias Népfront és a Vöröskereszt képviselői is.

A megyei Pártbizottság kiküldötte tartott politikai beszámolót, ezt követően pedig Luk János titkár tájékoztatta a tagságot az elnökség éves munkájáról. A beszámoló mindenre kiterjedő volt és visszatekintett a 20 év alatt elért eredményekre is.

A hozzászólások során Csóka Zsigmondné, a Hazafias Népfront alelnöke méltatta azt a jó kapcsolatot, amely a két szervezet között az évek

során kialakult. Felajánlotta segítségét a jövő feladatainak megoldásához is. Dr. Solymos Gyula, a Fővárosi Kéfé- és Seprűgyártó Vállalat igazgatója elsősorban a foglalkoztatás kérdését húzta alá és megállapította, hogy a megyei szervezet munkájának egyik legszebb eredménye, hogy létrejöhett az a kis kooperációs műhely, ahol jelenleg is 10-12 fő rendszeresen dolgozik. Dr. Bódi István főtitkár jónak értékelte a megyei szervezet munkáját és a 20 éves évforduló kapcsán megdicsérte a megyei szervezet elnökségét.

Szeptember 11-én került sor a Bács-Kiskun megyei szervezet taggyűlésére Kecskeméten, a Cifra Palotában. A megyéből és a városból 180 tag jött el, hogy meghallgassa az évi munkáról szóló beszámolót. A Központi Elnökséget dr. Jáksó László és e sorok írója képviselte, ott volt a szervezet új instruktora Vörös Istvánné előadó, a Csongrád megyei szervezet titkára és még sokan mások a meghívott vendégek közül.

Az elnöki megnyitó után dr. Jáksó László tartott kül- és belpolitikai tájékoztatót, amelyet a tagság nagy tetszéssel fogadott. Ezután Z. Kovács Bertalan titkár tartotta meg az elnökség beszámolóját.

A részletes beszámolóból kiemeljük, hogy terveik között szerepel új körzeti csoport megszervezése Baján. A tagság megvitatta és elfogadta a beszámolót.

Azok részére, akik jó munkát fejtettek ki, Szemerédi István, a Központi Elnökség tagja adta át a Braille- emlékérmeket.

A Szolnok megyei taggyűlés szeptember 12-én a megyei Tanács Színháztermében volt. A tagságot 200 fő képviselte. Ott volt dr. Varga Mihály, a megyei tanács szociálpolitikai osztályának vezetője, a Központi Elnökség részéről Kalapos Béláné, Szemerédi István és a szervezet instruktora, Vörös Istvánné.

A műsor után került sor a politikai tájékoztatóra, majd ezt Váradi Gyuláné titkárnő beszámolója követte. Az elnökség munkája pozitíven fejlődik, ez csengett ki a szépen rendszerezett beszámolóból. Szemerédi István, a Központi Elnökség megbízásából átadta a kitüntetések és jó munkát kívánt mindazoknak, akik a megyei szervezetet rendszeresen támogatják.

A hozzászólásokból kiemeljük a Vasipari Vállalat szocialista brigádevetőségének gondolatait, aki meghatott szavakkal mondta el, hogy azért alakulhatott ilyen jó kapcsolat a brigád és a szervezet között, mert a brigád tagjai megértették a Szövetség munkájánklényegét, magukévá teszik azt, és tetteikben mindig arra törekednek, minél többet tudjanak segíteni embertársaiknak. Továbbra is felajánlotta a vállalat kulturtermét és javasolta, hogy szervezzenek közös programokat.

Szeptember 16-án tartotta a Fejér megyei szervezet taggyűlését a székesfehérvári Pintér Károly Művelődési Otthonban. 250 tag vett részt a gyűlésen. A központi Elnökséget Kuminka Györgyné képviselte, ott volt a szervezet instruktora, Vörös Istvánné és a szakmai csoport vezetője, Szemerédi István. A meghívott vendégek között több szocialista brigád vezetője volt jelen.

A fiatalok kedves műsora után került sor az elnökség beszámolójára, amelyet Gibba Andor titkár adott elő. A jól felépített beszámoló tükrözte az elnökség egész évi munkáját. Tájékoztatta a tagságot a tájértekezetek eredményességéről és köszönetet mondott a szocialista brigádoknak a segítségért.

Ezután Szemerédi István kiosztotta a Braille- emlékérmeket és gratulált a kitüntetteknek.

A jól sikerült taggyűlés után meglátogattuk a megyei szervezet új helyiségét és elragadtatással gyönyörködtünk a vérbeli műemléképületben lévő szobákban. Az izlésesen berendezett helyiségek lehetővé teszik a klubélet fellendítését és az irodai munka jobb ellátását.

A Baranya megyei Szervezet taggyűlésére szeptember 20-án került sor Pécsen, az Ifjúság Házában. A tagságot 100 fő képviselte. A városi és

megyei tanácsok szociálpolitikai csoportjainak munkatársai mellett Központunkat Daru Gerőné osztályvezető-helyettes, Gerdelics Ferenc instruktor, a Központi Elnökséget pedig Szemerédi István képviselte.

Kül- és belpolitikai tájékoztatót dr. Tóth Miklós, a megyei szervezet elnökségi tagja tartott. Ezt követően került sor dr. Szigeti György titkár beszámolójára, amely az elnökség egyéves munkájáról szólt. A beszámolóhoz csatlakoztak az aktivisták tájékoztatói. Legfőbb eredménynek azt tekinthetik a megyei szervezetnél, hogy ismét új helyiségbe költözhettek, amely még a korábbinál is jobb körülményeket biztosít a tagok oktatásának, művelődésének szempontjából és a klubélet kialakítására is.

A beszámoló elhangzása után Gerdelics Ferenc instruktor értékelte a munkát. A vitában felszólaló tagok pedig az üdültetés kiszélesítését szorgalmazták.

A jól megszervezett taggyűlés aktív munkát végzett.

A Szabolcs-Szatmár megyei szervezet taggyűlése szeptember 22-én volt Nyíregyházán a Krudy Filmszínházban. A tagok közül mintegy 400-an jöttek el, hogy meghallgassák az elnökség beszámolóját. Jelen voltak a tanácskozáson a Tanács szociálpolitikai csoportjának vezetője, Kristóf János, a Központ képviselői: dr. Bódi István főtitkár, Szemerédi István csoportvezető és Váradi Péterné főelőadó.

A megyei szervezet lelkes kulturgárdája adott színvonalas műsort, amelyet a tagság hálással fogadott. Kalapos Béláné elnöki megnyitója után a Hazafias Népfront képviselője mondott politikai tájékoztatót, majd Klepács András elnök tartotta meg a megyei szervezet elnökségének beszámolóját, mert Varró János titkár betegsége miatt nem vehetett részt a taggyűlésen. A beszámoló részletesen foglalkozott a végzett munkával és tájékoztatta a tagságot arról, hogy a körzeti csoportokban is jó munka folyik. A kulturcsoport és a sportkör eredményes munkát végzett az elmúlt év során, minden remény megvan arra, hogy e nagy megyei szervezet teljesíti a jövőben is feladatait.

A beszámoló után dr. Bódi István főtitkár az arra érdemes személyeknek Braille- emlékérmét osztott ki és elismerően nyilatkozott munkájukról.

A beszámoló fölötti vitában többen felszóltak. Kiemeljük Molnár Zoltán hozzászólását, aki a kulturtevékenységgel foglalkozva kérte a fiatalokat, minél többen kapcsolódjanak be a munkába, hogy biztosítva legyen az utánpótlás nemcsak az énekkarban, hanem a versmondás, színjátékszás tekintetében is.

A tagság a beszámolót megvitatta és elfogadta.

Másnap, szeptember 23-án Debrecenben, az Arany Bika szálló nagytermében tartotta Hajdu-Bihar megyei Szervezetünk évi rendes taggyűlését. A Központot dr. Bódi István főtitkár, Szemerédi István szakmai csoportvezető, Váradi Péterné főelőadó képviselte. A meghívott vendégek közül ott voltak dr. Veres Sándor, a megyei Tanács szociálpolitikai csoportjának vezetője, dr. Molnár Lajos szemész főorvos és dr. Seress Géza gyermekszemész főorvos. Nagyon szép számmal jöttek el a megyéből és a városból is tagjaink, több mint 600-asn voltak kíváncsiak a megyei szervezet elnökségének beszámolójára.

Rendkívül tartalmas, jó politikai beszámolót tartott Pálffy Ferenc tagtársunk. Ezt követően került sor az elnökség beszámolójára, amit Csengeri József titkár mondott el. A részletes, mindenre kiterjedő beszámolóból azt emeljük ki, hogy a megyében munkára váró nincs, több mint 200-an dolgoznak. Elsőként az országban megszervezték a vak gyermekek szüleinek munkaközösségét. A munkaközösség programját szakemberek dolgozták ki. Beszélt a titkár további terveikről, a jövő feladatairól, amelyeknek megoldása sok gonddal jár.

Dr. Bódi István főtitkár átnyújtotta a kitüntetések a jó munkát végzőknek és kifejezte, hogy a Braille- emlékérmét a szövetség azoknak adományozza, akik önként ajánlják fel segítségüket a vakügy érdekében.

A beszámolót a taggyűlés megvitatta, hozzászólásaival kiegészítette és elfogadta. Dr. Seress Géza főorvos a kitüntettek nevében mondott köszönetet és kifejtette, hogy a gyermekszemészetnek igen nagy jelentősége van a vakság megelőzése szempontjából. Társadalmi összefogással lehetne új szemgondozót, a látásfogyatékosok részére speciális bölcsődét és ovodát létrehozni a megyében.

Győrött, a Rába Művelődési Központban szeptember 26-án tartották meg a Győr-Sopron megyei szervezet taggyűlését. A városi és megyei szervezet népes tábort képviselte. Ott voltak: a Hazafias Népfront, a Vöröskereszt és a megyei Közlekedésbiztonsági Tanács részéről a megyei főkapitány megbízottja. A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségét dr. Bódi István főtitkár, Gerdelics Ferenc főelőadó és Bakó Lászlóné instruktor képviselte. A tagok közül 183-an voltak jelen a taggyűlésen.

A szervezet kulturcsoportja ünnepi műsort adott nagy sikerrel, majd Felszegi Pál elnök megnyitója után sor került a megyei szervezet elnökségének beszámolójára, amelyet Nagy Ernő titkár ismertetett. A beszámoló aprólékosan foglalkozott az egész éves munkával és kérte a tanácsok és egyéb szervek segítségét az elkövetkezendő időszak feladatainak megoldásához.

Dr. Bódi István főtitkár elismerő szavak kíséretében átnyújtotta a Braille- emlékérmeket azoknak, akik kiemelkedő munkát végeztek.

A hozzászólásokból kiemeljük Joanovits István tájékoztatóját, aki foglalkozott a megye közlekedési problémáival és megígérte, hogy segítséget nyújt tagjaink részére; a biztosnágos közlekedés szempontjából hasznos tanácsokat adott. A megyei szervezet instruktora javasolta a jogi tanácsadás megszerzését.

Szeptember 30-án Miskolcon, az Uttörő Ház nagytermében tartotta Borsod megyei Szervezetünk évi rendes taggyűlését. 450 tag volt jelen, a Központból Szemerédi István szakmai csoportvezető, Gerdelics Ferenc instruktor vettek részt a taggyűlésen.

Kuhi József alelnök tartotta a kül- és belpolitikai tájékoztatót, amely foglalkozott a leglényegesebb politikai kérdésekkel. Hornyák Lajos titkár rendkívül pontosan állította össze a megyei szervezet beszámolóját, amely foglalkozott az egész éves munkával és tájékoztatta a tagságot a jövő feladatairól.

A vitában felszólalt Szemerédi István csoportvezető és megállapította, hogy a szervezet jó munkát végzett és átadta a kitüntetések az azoknak, akik hosszú évek óta sok társadalmi munkával segítik a szervezet fejlődését. Gerdelics Ferenc instruktor örömet fejezte ki azért, hogy a szervezet hozzá tartozik, gratulált az eddig elért eredményekhez.

Október 2-án Salgótarjánban, a Megyei Szakszervezeti Tanács Székházának kulturtermében került sor a Nógrád megyei Szervezet taggyűlésére, amelyen 160 tagunk vett részt. A Központot Daru Geróné osztályvezető-helyettes, Váradi Péterné főelőadó és Szemerédi István instruktor képviselte.

Gyuricza András elnök nyitotta meg a tanácskozást és átadta a szót Bodnár Emilnek, aki kül- és belpolitikai beszámolót tartott. Ezt követően került sor Sidó Endre titkár tájékoztatójára, amely a megyei szervezet évi tevékenységét fogta össze. A beszámoló részletesen foglalkozott a tagok érdekében kifejtett munkával és megköszönte a Központ által nyújtott szakmai és anyagi segítséget.

A vitában többen felszólaltak egyéni és néhány közérdekű problémát is említettek. Többen kifejezték köszönetüket az elnökség jó munkájáért. A taggyűlés után meglátogattuk a berceli Vakok Állami Intézetét és tájékoztunk a gondozottak életkörülményeiről.

Október 3-án került sor a Veszprém megyei szervezet taggyűlésére, a Megyei Szakszervezeti Tanács Székházában, ahová sok meghívott vendég és kb. 80 főnyi tagság érkezett, hogy meghallgassa a megyei szervezet elnökségének beszámolóját. Ott volt a Megyei Tanács elnöke, központunkat pedig dr. Bódi István főtitkár, Gerdelics Ferenc főelőadó és Bakó Lászlóné képviselte.

Külső szereplők részvételével műsor hangzott el. A megyei szervezet titkára tartotta a kül- és belpolitikai tájékoztatót, majd rátért a megyei szervezet munkájának ismertetésére.

Dr. Bódi István főtitkár értékelte a megyei szervezet tevékenységét, megállapította, hogy jól teljesítették a rájuk bízott feladatokat, a beszámolóit is pozitívan értékelte. Átadta a Braille-émlékérmeket azoknak, akik rászolgáltak a kitüntetésre.

A vitába bekapcsolódtak és elismerő szavakkal köszönték meg az elnökség segítségét.

Vas megyei szervezetünk taggyűlésére október 6-án, a Vakok Állami Intézetének kulturtermeiben került sor Szombathelyen. kb. 60-70 tag vett részt a taggyűlésen. A Központból Gerdelics Ferenc főelőadó, Bakó Lászlóné instruktor és Szemerédi István szakmai csoportvezető volt jelen. A Városi Tanács részéről Iker Károly osztályvezető, a Vas megyei Vegyipari Vállalat képviselőjében Hóbor Ferenc igazgató és a társadalmi szervek vezetői vettek részt.

Dr. Szabó Károly titkár megtartotta kül- és belpolitikai tájékoztatóját és az elnökség beszámolóját is. A beszámolóból kiemeltük, hogy a titkár a segédeszközök választékának bővítését szorgalmazta és foglalkozott azzal is, hogy a Vakok Intézete a városban jól megközelíthető helyen új épületben fog elhelyezést nyerni. A tagság a beszámolóit megvitatta és elfogadta.

Szemerédi István csoportvezető átadta a Braille-émlékérmeket, gratulált a kitüntetetteknek és további segítségüket kérte.

Somogy megyei szervezetünk október 9-én tartotta taggyűlését a kaposvári Kossuth-téri Filmszínházban. 200 tag jött el a megyéből, hogy meghallgassa az elnökség beszámolóját.

A Bartók Béla Általános Iskola Énekkara és Irodalmi Köre adott nívós műsort. Ez után Csik Lajos elnök megnyitotta az értekezletet és felkérte Jobbágy Jánosnét, a Madzsar Aliz szocialista brigád vezetőjét, hogy tartsa meg politikai tájékoztatóját. Az elnökség beszámolóját Forró József titkár adta elő. A vitában többen hozzászóltak. Horváth Béla, a síófoki körzeti csoport vezetője tájékoztatta a tagságot a Homérosz Énekkar szerepléseiről, amelyeket a megyében nagy sikerrel bonyolítottak le.

Szemerédi István, a Központi Elnökség tagja átadta a Braille-émlékérmeket, megköszönte a kiemelkedő munkát és kérte, hogy a jövőben is lelkiismeretes, precíz munkával segítsék a megyei szervezet tevékenységét.

Másnap, október 10-én került sor Tolna megyei szervezetünk taggyűlésére az új, impozáns városi Művelődési Otthon kulturtermében Dombóvárott. A megyéből mintegy 320-an jöttek össze, szövetségünk központját Gerdelics Ferenc instruktor, Váradi Péterné főelőadó, Szemerédi István csoportvezető képviselte. Ott voltak a Városi, a Megyei Tanács képviselői és a Csongrád megyei szervezet elnöke és titkára is.

A műsor után Kurucz József, a városi Hazafias Népfront titkára tartott politikai beszámolót, amelyet a tagság nagy tetszéssel fogadott. Ezt követően került sor a szervezet elnökségének beszámolójára, amelyet Nagy Györgyné titkár tartott meg. Összefogta a megyében folyó munka lényeges pontjait, kiemelte a kulturcsoport tevékenységét és kérte a tagság további támogatását a feladatok megoldásához.

A vitában többen felszólaltak, elsősorban a vendégek, akik méltatták a megyei elnökség munkáját. A 20 éves évforduló kapcsán Szemerédi István csoportvezető emlékalpokot osztott ki és bejelentette, hogy a megyei szervezet titkára jó munkájáért a közelmúltban megkapta a Munka Érdemrend bronz fokozatát. A bejelentést a tagság kitörő lelkesedéssel fogadta.

Zala megyei szervezetünk Nagykanizsán, az Erkel Ferenc Kulturottthonban október 16-án tartotta taggyűlését. 175 tag vett részt a gyűlésen, a központi elnökséget Pinviczki György elnökségi tag, a központot pedig Bakó Lászlóné instruktor képviselte.

A Hunyadi János általános iskola műsort adott. A városi Pártbizottság képviselője, dr. Mayer Sándor nagyon értékes politikai tájékoztatót tartott. Az elnökség beszámolóját Illés Imre titkár ismertette. A beszámoló részletesen foglalkozott a megyei szervezet elnökségének munkájával és megállapította, hogy a tagság túlnyomó részben idősebb korosztályhoz tartozik, ezért elsősorban a szociális kérdések megtárgyalása indokolt. A tagság a beszámolót megvitatta és elfogadta. Pinviczki György értékelt a megyei szervezet munkáját és átadta Németh Imrének, a megyei tanács szociálpolitikai vezetőjének a Braille-émlékérmét, jó munkája elismeréseként.

A Budapesti és Pest megyei szervezet taggyűlését nagy előkészület előzte meg, ami nem csoda, hiszen a szervezet fennállásának 25. évfordulóját ünnepelte. A taggyűlésre október 20-án került sor Szövetségünk kulturtermben. Az ünnepi küldött közgyűlésre 95 küldött jött el, a Központi Elnökséget több elnökségi tag képviselte. Kiemeljük, hogy dr. Jáksó László és Csengeri József elnökségi tagok vidékről jöttek el, hogy részt vegyenek az ünnepi küldött közgyűlésen.

A megyei szervezet kulturocsoportja az ünnepség első felében színvonalas műsort adott, amelyet a küldöttek nagy tetszéssel fogadtak. Solymos Dezső elnök megnyitotta az ünnepi gyűlést és felkérte Szemerédi István párttitkárt, hogy tartsa meg kül- és belpolitikai tájékoztatóját. Ezt követően került sor dr. Solymos Gyula, a Központi Elnökség alelnökének ünnepi beszédére, amelyben méltatta a negyedszázados tevékenységet. Az ünnepi méltatásból kiemeljük, hogy a vakok és gyengénlátók helyzete ebben az időszakban rendkívül sokat fejlődött. Nemcsak a foglalkoztatás, az oktatás, a szakmunkásképzés vonatkozásában, hanem a szociális kérdések megoldása terén is. A Szövetség munkatársainak, társadalmi munkásainak a negyedszázad alatt számtalan megoldhatatlannak tűnő feladatot kellett megoldaniuk. Ezért a lelkes, áldozatkész munkáért köszönet illeti meg őket.

Az ünnepi beszéd után Pinviczki György titkár tartotta meg a megyei szervezet elnökségének beszámolóját. Hangsúlyozta, hogy az ország legnagyobb megyei szervezetének tevékenysége nagyon szerteágazó és nagyon gyakran országos feladatokat is meg kell oldania. Részletesen tájékoztatta a küldötteket a megyei szervezetnél folyó munkáról, ismertette a kulturocsoportok tevékenységét, a sportkör eredményeit és az egyéb szakcsoportok munkáját. Foglalkozott az oktatás, képzés jelentőségével, hangsúlyozta a rehabilitáció fontosságát.

A beszámoló után dr. Bódi István főtitkár átadta a Braille-émlékérmeket a legjobb társadalmi munkásoknak, a megyei szervezet pedig emléklapokat és emléklapetteket osztott ki azoknak, akik a megyei szervezet munkáját hosszú éveken keresztül segítették, támogatták. A beszámolót követő vitában dr. Jáksó László, a Csongrád megyei szervezet elnöke és Csengeri József, a Hajdu-Bihar megyei szervezet titkára üdvözölte a jubiláló szervezet elnökségét és tagságát. Néhány hozzászólás is elhangzott. Ezek közérdekű témákkal foglalkoztak. A Budapesti és Pest megyei Szervezet elnöksége megvizsgálja az elhangzott jó javaslatokat és munkájuk során felhasználják azokat.

Reméljük, hogy kedves Olvasóink megfelelő tájékoztatást kaptak taggyűléseinkről. A közös vonásokat az egyes taggyűlések között elhagytuk, de kiemeltük azokat a lényeges momentumokat, amelyek jellemzik szervezeteink életét. A kitüntetetteknek gratulálunk, megyei szervezeteink elnökségeinek, titkárainak és adminisztrátorainak pedig jó egészséget és jó munkát kívánunk.

1979 évben az alábbi személyek részesültek "Louis Braille"
emlékérem kitüntetésben:

Bács-Kiskun megye:	Fekete Győző
Békés megye:	Náfrádi Mihályné Rózsa Dezsőné
Borsod megye:	Hornyák Lajos Szántó Zsuzsanna dr. Anger Gézáné
Csongrád megye:	dr. Rosiál László Fackelman János dr. Simándi Béláné Mihályi Istvánné Batári Sándor
Fejér megye:	"Marticsenkó", "Jedlik Ányos" és Zalka Máté" brigádok Bányoczkai István Bicskei Arpádné Fettik Mária Koncz András
Győr-Sopron megye:	dr. Seres Géza főorvos dr. Molnár Lajos főorvos
Hajdu-Bihar megye:	Fodor Jánosné Borbély Lajosné
Heves megye:	Szóó Gyula Vágó Ágnes
Nógrád megye:	Jakab Mihály
Szabolcs-Szatmár megye:	dr. Varga Mihály Csányi Károlyné
Szolnok megye:	Jámbor László Csik Lajos Horváth Béla
Somogy megye:	Fajtai László dr. Hermann Domonkosné Szücs Mihály Lengyel Tiborné
Tolna megye:	Kozák Miklós Iker Károly Horváth Gábor
Vas megye:	dr. Radnóti István Békeffy Lajosné dr. Kucsera Lajos Pintér Tibor
Veszprém megye:	dr. Németh Imre Takács Ferencné
Zala megye:	Nagy Arpádné Szabó János Tóth József Csizmazi Gyula Horváth József Ganyecz László Hirth Ignác Nemes György Gábor Zoltán Kübler Jenőné Erhartné dr. Molnár Katalin Kuminka Györgyné Kiss Ottóné Szabó Lajos Kasztel József
Bp.- és Pestmegyei szervezet:	

dr. Danis Józsefné
Papp János
VILLATI Lenin Szoc. brigád
Dekner Tibor
Gyórfy Balázné
dr. Kovács Miklós
Hosszu Vilmos
Turi József
Kohlós Róbert
Hajdu Pálné
Jakab Gyula
MRT Kossuth Szoc. Brigád
Ferenczy Sándor brigádvezető

- . -

Megyei szervezeteink életéből

Szabolcs-Szatmár megyei tudósítás:

Szervezetünk közművelődési programja keretében került sor szeptember 27-én nyíregyházi klubhelyiségünkben Kokas Ferenc tanár aktuális kül- és belpolitikai kérdésekről szóló előadására. Foglalkozott a szocialista tábor szempontjából kedvező tendenciákkal: így az afgán népi forradalom megerősödésével, Vietnám, Kambodzsa és Laosz kapcsolatának szorosabbá válásával. Európában örvendetes, hogy Ausztria a választás után is fő céljának tekinti aktív semlegességét. Az NSZK kormánya is növelni igyekszik gazdasági kapcsolatait a szocialista országokkal. Ezt igazolja Schmidt kancellár hazánkban tett látogatása is. Akadnak nyugtalanító események is, mint pl. a szociáldemokrata svéd kabinet bukása, vagy az angol munkáspárt veresége. Negatív irányba fordult Portugália politikája. Az egész világot érintő kérdések között kiemelten foglalkozott az előadó a Szovjetunió vezette szocialista tábornak a béke megerősítését és megszilárdítását célzó erőfeszítéseivel. Bizonyosság erre, hogy minden néppel sokoldalú, gyümölcsöző kapcsolatra törekszik az egyenjogúság tiszteletben tartásával. A Szovjetunió békés szándékának dokumentuma a SALT II. A nyugati propaganda az el nem kötelezett országok kubai konferenciájának kudarcát jósolta, de tévedett, hiszen több fontos határozat született és a záró dokumentumot egyhangulag jóváhagyták. A Kuba-ellenes propagandakampány hevében Carter is "kilőtt egy rakétát": éles hangon figyelmeztetett, hogy a térségben szovjet csapatok állomásoznak. A "lővedék" azonban a SALT II. szerződés jóváhagyásán vitatkozó szenátorok közepre csapott le, s kezdő sebességet adott a szerződés ellenzőinek. Kérdés, hogy ratifikálja-e a szenátus a szerződést és mikor?

Carter hangnem váltásacskak fékezni tudja az ellenkezők makacsságát. Kubában valóban van csekély létszámú szovjet műszaki alakulat a korszerű technikai oktatás céljából, de ez nem harci alakulat, semmilyen veszélyt nem jelent az Egyesült Államokra. Ezt már amerikai szakértők is megállapították. Erről 17 éve minden elnök tud és nem tiltakozott eddig.

Az előadó részletesen elemezte jelenlegi árpolitikánkat, a várható szükséges gazdasági intézkedéseket.

Az előadás után többen körül álltak Kokas tanár urat, s kőtetlen beszélgetés, vita alakult ki.

Molnár Zoltán

Borsodi vendégszereplők Nyiregyházán:

A Borsod megyei szervezet augusztus 12-én viszonzta a szabolcsiak tavasszal rendezett miskolci vendégszereplését /erről lapunkban már korábban hirt adtunk/. Ez a nagyon jókapcsolat sok évre nyulik vissza és két esztendőnként kölcsönös látogatásokban nyilvánul meg.

Miskolci vendégeink megérkezésük után nyiregyházi szervezetünk szék-házában elbeszélgettek a sorstársakkal, majd mindannyian átmentünk a Megyei Könyvtár impozáns előadótermébe, ahol közel kétórás színvonalas műsorban gyönyörködhetett a hallgatóság. A programban szavalatok, énekszólók és kórusművek hangzottak el zongorakisérettel. Külön ki kell emelni Simon Gyula művészi teljesítményét az énekkar betanításával, vezetésével, a szóló és duett énekszámok zongorakisérettel. Konferálásával is nagy sikert aratott.

Valamennyi műsorszám igen színvonalas volt, azonban külön említést érdemel az elhangzott énekszámok közül Hornyák Lajos Rigoletto-áriája, valamint a Hornyák házaspár és az énekkar közreműködésével felcsendült Cigánybáró-részlet. Ugyancsak nagy sikert aratott a Csárdáskirálynő ket-tőse, melyet Lukács Ernőné és Réti Nagy Pál szólaltatott meg, sok tapsot kaptak Réti Nagy Pál szép magyar dalai is, valamint Czink Kálmán és Tóth Mihályné énekszámai. Nem lehet dicséret nélkül hagyni Mohácsi Ferenc bácsi előadását, aki idős kora ellenére nagyon szépen mondta el Petőfi A nép nevében című versét, emlékezetes marad Varga Aladár nagy átéléssel elmondott szavolata is.

A gazdag élményért a közönség nevében Kalapos Béláné mondott köszönetet. Sajnálhatják azok a sorstársak, akik a szeszélyes rossz idő miatt nem jöttek el erre a szép délutánra.

Hírek Somogy megyéből

A Marcali Körzeti Csoport Taggyűlése

Megyei szervezetünk Marcali Körzeti Csoportja 1979. szeptember 25-én taggyűlést tartott a Városi Kulturothonban.

Az eseményen a város részéről Jádi Béláné szociálpolitikai csoportvezető és dr. Ress Zoltánné, az Öregek Otthonának vezetője vett részt; jelen volt Forró József, a megyei szervezet titkára, továbbá Wachtemheim István, a Nagyatádi Körzeti Csoport megbízott elnöke és e sorok írója, a megyei szervezet elnöke. A sorstársak szép számban jelentek meg.

A megnyitó szavak után a marcali Általános Iskola uttörői és az I. számú ovoda kicsinyei műsorral kedveskedtek. - Ezután Gellért Istvánné, a Marcali Körzeti Csoport elnökének beszámolója következett a vezetőség munkájáról. Egyebek között elmondotta: "Egy éve irányítom a körzeti csoport munkáját, 46 község tartozik hozzánk. A községekben felügyeléseket tartottunk a sorstársak részére. 1978. december 22-én fenyőünnepet rendeztünk, 1979. júliusában kirándulást szerveztünk Zalakarosra. Kevés kivétellel minden családot meglátogattunk. Befejezésül köszönetet mondott mindazoknak, akik segítséget adtak munkájukhoz.

Hozzászólások következtek. Elsőként megyei szervezetünk titkára kért szót. Egyebek között kérte a vezetőséget, hogy nyújtson segítséget a kis-korú vak gyermekek felkutatásához. Elmondotta, hogy 1980-ban "Vakok Világa" ankétot szeretnének rendezni; kérte a tagságot, hogy minél többen jelenjenek meg ezen az összejövetelen. Folyóiratunkkal kapcsolatosan örömmel állapította meg, hogy a "Megyei szervezeteink életéből" című rovat részére - Szabolcs-Szatmár megye után - a somogyiak küldik a legtöbb és a legrészletesebb tudósítást. Végül az előadó szólt arról, hogy szeretnék szélesíteni az aktivahálózatot, ezért a különböző községekből önként jelentkezőket kért e nemes feladat ellátására. Hét sorstárs jelentkezett.

Számos hozzászólás után válaszára került sor. Majd e sorok írója zárszavában megköszönte a város vezetőinek segítségét, kérte a körzeti csoport elnökségét, hogy mélyítse el a kapcsolatot a társadalmi szervezetekkel az eredményesebb munka érdekében.

A Nagyatádi Körzeti Csoport taggyűlése

A nagyatádi sorstársak 1979. szeptember 26-án találkoztak a Gábor Andor Művelődési Otthonban. Az eseményen részt vett Ujics Ferencné városi tanácselnök; Harsányi Zoltán, a Hazafias Népfront titkára; Ré József, a nagyatádi kórház párttitkára és Ni-Hauf Béláné, a kórház SZB titkára; Marosi Józsefné, a társadalmi Ünnepeket szervező iroda előadója.

A megyei szervezet részéről e sorok írója, Forró József titkár és Wachtemheim István, a körzeti csoport megbízott elnöke vett részt a táncszéken.

A megnyitó után a nagyatádi Általános Iskola uttörői szerepeltek műsorukkal. Ezt követte Ré József, a nagyatádi kórház párttitkárának politikai tájékoztatója. Ezután e cikk szerzője bejelentette, hogy Mátyás Jánosné, a körzeti csoport eddigi elnöke lemondását írásban benyújtotta.

A megyei szervezet elnökségének javaslata alapján a körzet tagsága Wachtemheim István körzeti elnökségi tagot választotta meg a körzeti csoport elnökének és elnökségi tagnak pedig Tancos József nagyatádi sorstársat. Ezután Wachtemheim István beszámolója következett a vezetőség munkájáról. Elmondotta: "Mint megbízott körzeti elnök egyedül végeztem munkámat. Minden községbe természetesen nem tudtam eljutni. Csoportunk a munkába helyezés terén ért el eredményeket. Negyedévenként klubdélutánt tartottunk." Befejezésül megköszönte a tagság bizalmát. Igéretet tett, hogy munkáját még nagyobb igyekezettel fogja ellátni. Hozzászólások következtek. Forró József, a megyei szervezet titkára elmondta, hogy segítséget kér az elnökségtől a vak gyermekek felkutatásához. Itt is felkérte a tagságot, községenként önként jelentkezzenek aktívának, hogy megkönnyítsék a vezetőség munkáját. A titkár szavai után négy sorstárs önként jelentkezett. Ezzel itt is megalakult az aktívák munkaközössége.

E cikk írója itt is megköszönte a város vezetőinek és a szocialista brigádoknak segítségét. Az elnökség további munkájához jó egészséget kívánt.

A köszönő szavak után a gyűlés véget ért.

- . -

Dr. Falvai Ferenc: Jogi rovat

A szabálysértés

A bűncselekményekkel rokonfogalom a szabálysértés. Szabálysértések esetében olyan társadalmilag veszélyes magatartásokról van szó, amelyek csekély mértékűek, s ezért nem büntetőbírói, hanem államigazgatási uton kerülnek elbírálásra, szabálysértés megállapítása esetén pénzbírság a büntetés.

A határvonal a bűncselekmény és a szabálysértés között a jogszabályok rendelkezései szerint természetesen változik. Az új Btk. több elkövetési magatartást minősít - megváltoztatva az eddigi szabályozást - bűncselekmény helyett szabálysértésnek. Az új Btk. szerint a becsület-sértés és a magánlaksértés esetében, csak ezek súlyosabb elkövetési formái minősülnek bűncselekménynek, az alapesetek a jövőben szabálysértés-ként kerülnek elbírálásra. A szabálysértési eljárások általános fóruma a helyi tanács Igazgatási Osztálya. A tulajdon elleni cselekmények esetében is változott az értékhatár. A jövőben 1.000 Ft-ig terjedő lopás, sikkasztás, csalás stb. szabálysértésnek minősül /az eddigi értékhatár 500 Ft volt/.

Rátérve most már a fentiekben vázlatosan ismertetett bűncselekmények kapcsán a büntetések bemutatására, általánosságban megállapíthatjuk, hogy büntetésnek a bűncselekmény elkövetése miatt a törvényben meghatározott joghátrány tekintendő. A Btk. felsorolja a fő-, illetve mellékbüntetési nemeket. E szerint főbüntetésként az alábbi büntetések alkalmazását teszi lehetővé a Btk.: halálbüntetés, szabadságvesztés büntetés, javító-nevelőmunka, továbbá akár fő, akár mellékbüntetésként pénzbüntetés.

Az egyes bűncselekmények kapcsán mondja meg a jogszabály, hogy milyen büntetési nemek és milyen mértékben szabhatók ki, illetve alkalmazhatók.

A halálbüntetés az állam rendje, valamint az emberélet ellen irányuló legsúlyosabb bűncselekmények esetében alkalmazható. Lényeges azonban, hogy minden esetben csupán szabadságvesztés büntetés mellett, mint lehetséges büntetési nem vehető figyelembe. Tehát csupán akkor kerül kiszabásra, amikor az elkövető személyi körülményei, valamint az elkövetett cselekmény jellege és különösen veszélyes volta feltétlenül indokolja, egyébként a helyett életfogytig tartó vagy 10-15 évig terjedő szabadságvesztés szabható ki.

A szabadságvesztés büntetés három fokozata ismeretes: a legsúlyosabb a fegyház, ezt követi a börtön, a legenyhébb formája a fogház. A konkrét esetben a bíróság rendelkezik arról, hogy a szabadságvesztés büntetést melyik fokozatban kell végrehajtani. A legsúlyosabb büntettek miatti szabadságvesztés a törvény szerint mindig fegyházban hajtandó végre. A különböző fokozatok közötti különbséget az adja meg, hogy eltérő a három fokozatban a külvilágtól való elkülönítés mértéke, az elítélt feletti felügyelet módja, valamint a büntetésvégrehajtási intézetben belüli mozgási lehetősége, valamint egész életrendje. A büntetésvégrehajtás kérdéseit egyébként részleteiben az új BTK-val egyidejűleg hatályba lépő, 1979. évi II. törvényerejű rendelet szabályozza.

A szabadságvesztésre ítélték a büntetés minimálisan 2/3-ának letöltését követően feltételes szabadságra bocsátható, ha a büntetés végrehajtása alatt tanúsított magatartásukkal erre méltónak mutatkoznak. Nem bocsátható feltételes szabadságra a legsúlyosabb visszaeső bűnöző. Szabálysértés esetében elzárás a kiszabható szabadságot korlátozó jogkövetkezmény.

A javító-nevelőmunka lényegében a személyi szabadság korlátozása nélkül alkalmazott büntetésnem, azt jelenti, hogy az elítélt köteles a bíróság által kijelölt munkahelyen meghatározott munkát végezni. A végzett munkáért csökkentett /5-30 %-ig/ munkabért kap.

Az új Btk. az eddig csupán mellékbüntetésként alkalmazható, foglalkozástól vagy pedig járművezetéstől való eltiltást főbüntetésként is alkalmazhatja abban az esetben, ha az elkövető személyi körülményei, valamint a cselekmény jellege folytán csupán e büntetés alkalmazása is elegendő.

Abban az esetben, ha az elkövető cselekményének társadalmi veszélyessége oly csekély, hogy a törvényben meghatározott legkisebb büntetés sem látszik indokoltnak, mód van a büntetés kiszabásának mellőzésével, csupán intézkedés alkalmazásaként, az elkövető megrovására. Amennyiben ugyan csak az elkövető személyére, valamint az elkövetés körülményeire tekintettel a megrovás nem látszik elégségesnek, de büntetés kiszabása mégsem látszik indokoltnak, mód van az elkövető próbára bocsátására. Ez azt jelenti, hogy a bíróság a kétévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő bűncselekmény miatt a büntetés kiszabását próbaidőre elhalaszthatja, ha alaposan feltehető, hogy a büntetés célja így is /csupán a büntetőeljárás lefolytatásával/ elérhető.

Bizonyos esetekben szükségesnek mutatkozik ugyan a büntetőeljárás eredményeképpen a büntetés kiszabása, mégis indokolt lehet a büntetés végrehajtásának felfüggesztése. Ezzel kapcsolatosan az új Btk. úgy rendelkezik, hogy az egy évet meg nem haladó szabadságvesztés vagy a pénz-

büntetés próbaidőre felfüggeszthető, ha különösen az elkövető személyi körülményeire figyelemmel alaposan feltehető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető. Vonatkozik ez elsősorban azokra, akik mindaddig nem kerültek a büntetőtörvénykönyvvel összeütközésbe. Különösen indokolt esetben 1-2 évig terjedő szabadságvesztés végrehajtása is felfüggeszthető. Ha a felfüggesztés időtartama alatt a bíróság újabb szabadságvesztés büntetést szab ki, úgy a próbaidőre felfüggesztett büntetést is le kell töltenie.

Külön szabályozást tartalmaz az új Btk. az alkoholisták kényszergyógyítására vonatkozóan, lehetővé téve munkaterápiás intézetben való kezelésre kötelezésüket. A legsúlyosabb visszaeső bűnözők vonatkozásában indokolt különösen szigorú, az átlagot meghaladó intézkedés alkalmazása. Erre szolgál a szigorított őrizet intézménye. Ez azt jelenti, hogy a legsúlyosabb bűncselekmények miatt korábban már legalább kétévi szabadságvesztésre ítélték büntetésük letöltése után nem bocsáthatók szabadon abban az esetben, ha a legsúlyosabb bűncselekmények miatt legalább háromszor egyenként egy évet meghaladó végrehajtandó szabadságvesztésre voltak ítéelve. A bíróság ilyen esetben szigorított őrizetben való tartásukat rendeli el, amelynek időtartamát a bíróság nem határozza meg, hanem az a visszaeső magatartásától függően lehet hosszabb, vagy rövidebb. Maximális időtartama öt év.

- . -

Dr. Gönczi Aladárné:

Az orvostudomány őskora

A primitív népek orvoslása általában empirikus /tapasztalati/ és mágikus misztikus alapokon nyugodott. Az ókori emberek tevékenysége /Kína, India, Mezopotámia, Egyiptom/ mellett kiemelkedő szerepet játszottak a görög orvosok. Ezek közül Asklepios volt az ókor legnagyobb görög orvosa, akit a monda szerint Apollon fiának, a gyógyítás istenének tartottak, de akit Zeus hatalmának féltése miatt világgal sújtva ölt meg. A hagyomány szerint Észak-Görögországban élt és gyógyított. Személyét később a gyógyítás istenévé emelték. Homérosz, aki nem szokott tévedni, "Ilias" című művében mint igen híres orvost említi Asklepiost, akinek alakját mesteri alkotásban örökítette meg ókori szobra, amely fenséges férfi-alakot ábrázol, kezében bottal, melyre az egészség és orvoslás jelképét ábrázoló kígyó tekeredik.

Az ókori görög orvostudomány kimagasló alakja Hippokrates volt /i.e. 460-377/, aki Kosz szigetén fejlesztette ki azt a híres orvosi iskolát, melynek tanítványa és majdnem négy évtizeden át vezetője volt. Hippokrates ősei orvosokként működtek, a hivatás nemzedékeken át öröklődött. Sokat utazott és más országok orvosainak kezelési eljárásait tanulmányozta. Hippokrates valószínűleg katona-orvos is volt és részt vett a hadjáratokban, mert a tanításai alapján készült "Hippokratesi gyűjtemény" című műben a sérülések ellátásával, sebek, törések kezelésével, sinezésekkel stb. is foglalkozik és fiatal orvosoknak azt tanácsolja, hogy a hadsereg kötelékében képezzék tovább magukat. Hippokratesnek jó tapasztalati megfigyelései voltak az izmok, ízületek, csontok működéséről, valamint a csonttörések, ficamok és sebek kezeléséről. Szerinte a szervezet működésének irányításában négy testnedvnek van szerepe, ezek: a vér, a nyál, a sárga és fekete epe, melyekhez a világot alkotónégy elem, a meleg, a hideg, száraz és nedves kapcsolódik. Az ember temperamentuma attól függ, hogy melyik testnedvnek van szervezeteiben uralkodó szerepe? A vérnek vérmes, szangvinikus, a nyálnak nyugodt, flegmatikus, a sárga epének ingerlékeny, kolerikus, a fekete epének pedig borongós, melankólikus alakot felel meg. A ma is érvényes humorális patológiai elméletek alapját a Hippokratesi megállapítások képezik. Az örök érvényű emelkedett orvos-

etikai gondolkodás lényegét a Hippokratési eskü fejezi ki, amely szerint "Az orvosi tevékenység lényege a beteg haszna." A görögök a beteggyógyítást többnyire templomokban, vagy azok mellett, ún. "asklepiionok"-ban végezték, főképp a papok; a világi orvosok pedig iskolákban, gyógyító intézetekben, vagy a saját házuk külön helyiségében, az "iatriá"-ban kezelték a betegeket. A görög orvosok a betegségek megelőzése céljából igen fontosnak tartották a testedzést és a tisztálkodást. Az általuk alkalmazott szavak nemzetközileg ma is használatosak: gimnázium /testgyakorló iskola/, stadion, diszkosz stb.

Az ókori rómaiak a primitív gyógymódok mellett többféle gyógynövényt használtak és ezekkel kezelték a sebeket is. Az orvostudomány pártolása és fejlesztése főleg a hadsereg egészségügyének kiépítésében nyilvánult meg. Légio-orvosok és katona-kórházak /valetudinariumok/ működtek állami irányítás mellett. Ezen kívül akárki foglalkozhatott náluk gyógyítással, iskolai végzettség nélkül is. Idők multán hatósági engedély mellett működhettek, az állam és a gazdagabb emberek pedig már neves külföldi orvosokat is igénybe vettek.

Kiváló orvosuk volt Cornelius Celsus /i.e.II.sz./, akinek nevéhez fűződik a gyulladást meghatározó négy tünet megállapítása. Ezek: a pirosság, duzzanat, melegség és fájdalom /rubor, tumor, calor, dolor/. Rómában élt a görög Aszklepiadesz /i.e.I.sz./, aki nevét Aszklepiosz iránti tiszteletből vette fel, bár annak nem volt leszármazottja, csak követője. Véleménye szerint a test és lélek között szoros kapcsolat áll fenn. Gyógy módjában nagy szerepet játszott a beteg mozgásának javaslása, valamint a mozgásképtelen emberek és testrészek mozgatása mellett a klimatikus és vizgyógykezelések alkalmazása. A gégemetszés /tracheotomia/ műtétét ő kezdeményezte.

Claudius Galenus i.sz.130-200hires római orvos és természettudós, az anatómia és élettan kutatója volt. A pulzus működését és a légzést tanulmányozta. A verő- és vivő erek/artériák és vénák/ megkülönböztetésének és szerepének lényegét fedezte fel. Sokféle gyógyszert alkalmazott, főleg növényi eredetűeket, melyeket ma is galéniumoknak nevez a gyógyszerészet.

Az ókori görög-római orvostudományban nagy szerepük volt az empirikus megfigyeléseknek, valamint a betegségek alapos tanulmányozásának. A koszi orvosi iskola mellett az alexandriai iskola munkájának eredménye a gyógyítás mellett a humorálpátológia, valamint a természetes gyógymódok megalapozása.

- . -

Gerdelics Ferenc: Közlekedési rovat

/VISELD A FEHER BOTOT!/ /I.rész/

Mozgástrénerképzés az NDK-ban /I.rész/

A fejlettebb országokban egyre inkább felismerik annak a szükségességét, hogy a vakok viszonylag kevés segítséggel önállóan tudjanak közlekedni; ez önálló életvitelüknek és integrációjuknak fontos feltétele. Egy sorstársunk az Egyesült Államokban kikísérletezte a hosszú fehér bot használatát és a vele való tájékozódást. Tapasztalatait igyekezett közkinccsé tenni. Nagybritániában 1976-ban szerveztek egy nemzetközi mozgástréner-tanfolyamot, amire az NDK Vakok Szövetsége két tagot kiküldött.

Az NDK-ban 1978-ban tartották az első mozgástréner-tanfolyamot a szocialista országok Vakok Szövetségei részére, amelyen hazánkat ketten képviselték. Karl Marx-Stadtban 1979. október 15. és október 27. között rendezték meg másodizben a mozgástréner-tanfolyamot, melyen a Szovjetuniót hárman, Csehszlovákiát ketten, Jugoszláviát ketten, Bulgáriát ketten és hazánkat hárman képviselték. A magyar delegáció tagjai voltak:

Doschek Lajosné és Siklós Irén, a Vakok Általános Iskolájának és Nevelőotthonának tanárai és e sorok írója.

A kurzus a Karl Marx-Stadt-i korszerű Rehabilitációs Központban volt. A mozgástréninget a Rehabilitációs Központ területén és a város forgalmas pontjain tartották.

Október 16-án, a nyitó értekezleten Franz Murel, az NDK Vakok Szövetségének munkatársa bevezető előadásában hangsúlyozta, hogy világszerte az egyik legfontosabb feladat a vakok habilitációjának és rehabilitációjának minél teljesebb megvalósítása. A feladat egyik fontos része a felnőtt korban megvakultakkal való foglalkozás és ennek keretében a mozgásoktatás.

A kurzus minden résztvevője beszámolt arról, hogy országában milyen intézkedések, milyen állami és társadalmi intézmények segítik elő a vakok habilitációját és rehabilitációját. Az NDK-ban arra törekednek, hogy minden területi szervezetüknél egy munkatárs a rehabilitáció érdekében tevékenykedjék. Az a cél, hogy az orvosi rehabilitáció befejezése után azonnal felvegyék a kapcsolatot az érdekelt személlyel és igyekezzenek bevonni őt az elemi rehabilitációba. Az elemi rehabilitáció a Rehabilitációs Központokban történik Karl Marx-Stadtban és Klosterben. A tanfolyamok időtartama öt hónap. Ez alatt mozgást, közlekedést, háztartási munkát, a technikai eszközök kezelését, pontírást és általános ismereteket tanítanak a résztvevőknek. Az oktatást látó vezető pedagógusok végzik. Egy csoportban legfeljebb nyolc embert oktatnak. Abban az esetben, ha az elemi rehabilitáció kellő sikerrel járt és sorstársunk életkora is indokolja - az egyéni képességek figyelembe vételével - szakképzésbe vonják be őt. A szakképzés időtartama gyógymasszőrök, telefonközpont-kezelők, gyors- és gépirók, programozók esetében két év, kefekötés, kosárfonás és szerelő betanított munkások esetében ennél rövidebb. Az elemi rehabilitáció öt-hónapos ideje alatt mozgásoktatásra 80 órát fordítanak. - Menete a következő:

Először a szobában és a házban bottal és bot nélkül tanítják meg közlekedni a résztvevőt. Addig csak a házban történhet a foglalkozás, amíg a nemlátó iránytartása olyan szintre nem fejlődik, hogy a folyosó közepén már egyenesen tud haladni. A következő gyakorlatok a ház közvetlen környezetében, majd pedig a Rehabilitációs Központ területén történnek. Először minden feladatot részletesen megbeszél a tréner a vak emberrel. A gyakorlás színhelyéről pontos domboru térképrajzolatot ad át tanítványának. Szükség esetén, a felügyelet mellett történő gyakorlás előtt végig kíséri a tréner a vak embert a területen és a vezető vonalakat megmutatja. A gyakorlás addig folytatódik, amíg a feladatot a vak ember a kívánt biztonsággal nem tudja megoldani. A további gyakorlatok már a város területén zajlanak le. Ezek során megismerik az utcai közlekedést, a forgalmi csomópontokat, az aluljárókat, a pályaudvarokat, a bevásárló központokat és a tömegközlekedési eszközök használatát. A tréner látó személy, mert feltétlen szükséges, hogy a hosszú bot használatának technikáját ellenőrizze, de még inkább, hogy az oktatás során a veszélyhelyzetet kivédje. A mozgástrénerképzésben a résztvevő látó, vagy kismértékben gyengénlátó szemét a szemészeti klinikákon alkalmazott kötéssel befedik. Így az illető közvetlen tapasztalatot nyer arról, hogy a vakon való közlekedés milyen megterheléssel jár és hogy tapintás és hallás útján szerzett információk alapján hogyan lehet tájékozódni.

Azt az embert, aki az elemi rehabilitációs tanfolyamon részt vett, hazatérve lakóhelyén és környékén, valamint azokon az utvonalakon, ahol rendszeresen jár, társadalmi munkában tréner tanítja közlekedni. A tanfolyam kététes volt, Wernigerodében rendezték meg. Az NDK-ban 1979-ben 60 társadalmi trénerre képeztek ki már erre a feladatra. Ugyanis az NDK-ban lehetőség van arra, hogy ilyen célra munkahelyükről kikérhetők a jelentkezők és ezt az időt a vállalatok, intézmények rendkívüli szabadságként engedélyezik. A nemzetközi kurzus résztvevőinek az a feladata, hogy országaikban a szerzett tapasztalatokat hasznosítsák. Örömmel tájékoztatom olvasóinkat arról, hogy a tanfolyamra delegált személyek hivatástudattól áthatva, teljes aktivitással vettek részt a megbeszéléseken és a gyakorlatokon.

/Folytatás következik/

Barna Zoltán: Zenei rovat

Szüksége van-e a mai embernek a régi zenére?

Igen. A régi muzsikát fel kell kutatni, meg is kell mutatni mindenkinek. Elevenítsünk fel olyan hangulatokat, amelyek már vagy elmaradtak az emberek mellől vagy csak itt-ott találhatók meg, érzéseket, gondolatokat, mindent, ami szép és jó volt. Célunk az, hogy belülről formáljuk az embereket.

A fentieket egy együttes vallja ars poeticájának. Neve: Landini.

Zenekarunk 1976 őszén alakult Késmárki György vezetésével. Ekkor még a Homérosz kóruson belül zenéltünk. Kulturházakban, szociális otthonokban szerepeltünk az énekkar műsorain. Így jutottunk ki először külföldre.

1977-ben az együttes vezetője Kovács Pál lett. Repertoárunkat gyorsan bővítettük, hogy biztosítani tudjuk koncertjeink anyagát. Az általunk előadott művek a középkor, a reneszánsz és a korai barokk korszakból valók. Leginkább reneszánsz zenét játszunk, e kor hangulatvilága áll hozzánk legközelebb, ez a muzsika mondható fő profilunknak. Nagyrészt ismeretlen szerzők alkotásait adjuk elő. Arra törekszünk, hogy ezen szerzők dalait, táncait közkinccsé tegyük.

Miért választottuk Landinit névadóul? A válasz egyszerű.

Francesco Landini a XIV. század egyik jelentős olasz vak zeneszerzője volt. Kitűnően játszott lant, harfán és orgonán. Szívesen foglalkozott festészettel és filozófiával. Számunkra legvonzóbb az életművéből, hogy szerette a természetet és az embereket. Még életében legendák övezték, már akkor is sokan választották őt példaképül.

E fontos kitérő után lapozzuk fel az együttes naplóját. Következő fellépésünk a Magyar Rádió "kirakodóvásár" című műsorában zajlott le 1979. februárjában. Célunk kettős volt: zenéljünk mindenkinek, mutassuk meg, hogy a vak ember is él, mozog, érez, s mindezt megfelelő formában képes továbbadni.

A rádiószereplés után sok meghívást kaptunk vidékre és Budapestre egyaránt. Válogatás nélkül fellépünk mindenütt.

Ez év második felében eddig két jelentősebb hangversenyünk volt. Juliusban a VGYOSZ székházában dr. Farkas Albert által rendezett "Szere-nádest"-sorozat első műsorát adtuk. Következő alkalommal a mogyoródi Zenei Általános Iskolába kaptunk meghívást. Mindkét koncertnek nagy sikere volt.

Október 6-ika és 12-ike között az NDK-ba látogattunk a Cristofe Cristoffen Blinden Mission meghívására. Itt a berlin-melleti Badsarow-ban adtuk több sikeres hangversenyt.

Megalakulásunk óta az együttes két taggal bővült, hangszerállományunk is szépen gyarapodott. Zenekarunk jelenleg hat tagu: Gál András /ütőhangszerek/, Hegyi Jolán /blockflóték, kis töröksip, ének/, Kovács Pál /blockflóték, töröksip, ének/, Péter Zsigmond /gitár/, Plank László /ütőhangszerek/, Remes András /fidula, hegedű, blockflóték, ének/.

Irták a Landini Együttes tagjai

Bacsik László:

Magnósoknak magnóról

Manapság minden tudomány, sőt szakma odáig fejlődött vagy mondhatnánk úgy is, bonyolódott, hogy egy szakember alig képes egy szakágon kívül saját tudományát, szakmáját átlátni. Más szakterületeket, esetleg művészeteket pedig már legfeljebb műkedvelői szinten képes megismerni. Így van, hogy nap mint nap használunk mosóport, amit esetleg nem is sejtünk, hogy készül, hallgatunk zenét vagy modern verset, amit nem értünk, vagy

bekapcsoljuk a magnónkat, használjuk és mivel nem szakmánk, szinte félünk belegondolni, milyen fizikai folyamatok zajlanak le, amíg a szalagról a fülünkbe jut a hang. Ez a szakosodás ma már természetes, de ha például nem szakszerűen bánunk magnónkkal vagy úgy vesszünk ujat, hogy a prospektus adatait nem értjük a szaknyelv miatt, a készülék sok gondot okozhat. És van természetes kíváncsiság is, ami az embert arra készteti, hogy megismerje a tárgyakat, eszközöket, amik napközben körülveszik. Egy ilyen eszköz a magnetofon. Bárki sok örömet lelheti benne anélkül, hogy tudná, mi az a szalagfeszítés, torzítás, háromfejes magnó stb... Ezek szak-szavak, egy szakma zsargonja, sajnos kevés szakember tud megszabadulni tőlük, amikor kívülállóknak ismertet valamit és ezzel sok embert elriaszthat az érdeklődéstől. A "Vakok Világa" szerkesztője, Barna Zoltán szinte véletlenül hallott a Rádió "Magnóról-magnóra" műsorában egy rovatot, melynek stílusából ő úgy gondolta, hogy az írója tudna ebben a lapban a magnetofonról néhány fogalmat, címszót ismertetni. Így keresett meg engem, Bacsik Lászlót. Tíz éve technikuskodom a Rádióban, jelenleg másodmagammal az 1-2-3-4-5-10. stúdióknak vagyok a karbantartója. Kérésre meg-tisztel, remélem, megfelelek várakozásának és egyben remélem azt is, hasznos tudnivalókról sikerül majd érthetően írnom.

A magnetofon a hangrögzítők egy fajtája. Hogy a vakok kedves eszközéről, amelynek hivatalos beceneve is van "a magno" beszélni tudjak, először magáról a hangról kell szólni, azután annak rögzíthetőségéről. A hang, amit fülünk észlel, a körülöttünk levő levegő valamilyen megnyilvánulása, mégpedig sűrűsödése-ritkulása. Ezt a megnyilvánulást valami okozta, vagy egy hangszer rezegtette a levegőt vagy egy leesett pénzdarab, amely rezgést a levegő sűrűsödés-ritkulás formájában közvetítette a fülünkig. Ha ez a jelenség egy másodpercben huszszor zajlik le, vagyis ennyi idő alatt huszszor lesz a levegő ritkább-sűrűbb, a fülünkkel hangot kezdünk hallani. Ha ugyanis husznál kevesebb a rezgések száma, legfeljebb bőrünkkel érezzük, ha elég erős a jelenség. Ha viszont ez a ritkulás-sűrűsödés egy másodperc alatt többször változik 16-13 ezernél, fülünk már nem hall hangot. Ezért általában hangnak a levegő rezgését nevezük, ha ezen határokon belül sűrűsödik-ritkul. Egy ilyen sűrűsödés-ritkulás 1 periódus, vagy 1 ciklus. A hangot, ha magasságával kívánjuk jellemezni, a másodpercenkénti rezgések számával fejezzük ki, az angolszász országokban így is mondják: ciklus per szekundum. Mi Európában egy ilyen ciklust nevezünk egy Herznek, emlékeztvén egy német fizikusra. Valójában, ha 440 Herzről beszélünk, a levegő 440 sűrűsödésére-ritkulására kell gondolnunk. Ha a hangot rögzíteni szeretnénk, tulajdonképpen légmozgást kellene rögzíteni. Elképzelhetjük, hogy ez képtelenség közvetlenül, hiszen olyan, mintha a szélből akarnánk másnapra eltenni. Sok idő telt el, amíg valaki rájött, hogy a levegő mozgását át kell alakítani szigorúan megegyező, de mechanikus mozgássá és ezt már lehet tárolni. Edison volt néhány kartársával, aki a levegő útjába egy könnyű lemezt tett, ami átvette annak mozgását és egy ráerősített tűvel egy viaszhengerbe karcolta. Erről és tökéletlenségéről írok a következő számban.

- . -

Vándor Tamás:

Kulturális életünk eseménynaptára

1980. január 20-án, vasárnap délután 5 órakor:

"ÜZENET"

Előadói est színházunkban Anna Ahmatova szovjet-orosz költőnő műveiből, tartja IGRICZNE PASZTOR MARIA, a miskolci Nemzeti Színház tagja. Útőhangszeren közreműködik: IGRICZ SANDOR.

Jegyek 10 Ft-os árban az előadás kezdete előtt a helyszínen kaphatók.

1930. január 27-én, vasárnap délután 5 órakor:

Továbbtanuló hangszeres növendékek hangversenye székházunkban.

Közreműködik: Péter Zsigmond   gitár
Lakatos Tamás   zongora
Flamich Mária   fuvola

A műsort összeállította és vezeti Németh Tamás tanár.

- . -

Dénes József: Sportrovat

Sakkhíradó

A Wesselényi Sportkör három sakkcsapatának tagjait szeptember végén újra asztalhoz, ill. sakktábla mellé szőlitották a hátralévő bajnoki fordulók. A november végéig tartó kűzdelem-sorozat nagy erőpróba elé állítja első és második csapatunkat. Harmadik csapatunk már befejezte az idei versenyévadot. Aruljuk el mindjárt, hogy harmadik helyezést értek el és ezzel bronzérmesek lettek! Gratulálunk a játékosoknak eredményükhöz, mely jobb az elmúlt évinél. Azonban az ünneprontás szándéka nélkül, a tárgyilagosság kedvéért meg kell mondanunk, hogy mindössze négy csapat vett részt a XIV. kerületi I. osztályu bajnokságban. Igaz, hogy négy kört játszottak összesen, vagyis tizenkét forduló. Végül is az őszi jó hájrával biztosították a tavalyinál jobb helyezésüket. Erről emnyit, most pedig tárjünk vissza első csapatunkhoz.

Sakkozóink régen voltak már ilyen nehéz helyzetben, mint most. Az elmúlt években a budapesti I. osztályu bajnokságban derekasan helytállva az élmezőnyben végeztek. Sőt, az elmúlt évad dereka táján még a továbbjutás lehetősége is felcsillant. Most pedig mint Damoklesz kardja, ugy lóg csapatunk feje fölött a kiesés réme! Az utolsó, 11. forduló dönti el ezt a súlyos kérdést. Akár kiesik a csapat, akár bennmarad, az idevezető okok mélyreható elemzést igényelnek. Szomoruan időszerű kérdés ez a sakk-szakosztály megalakulása 30. évének küszöbén. Eppen ezért nagyon jó és hasznos lenne, ha az 1930. év, a jubileum éve meghozná a hón áhitott fel-frissülést, megújulást. Elsősorban az iskolából kikerült és ezután kikerülő fiatalokat várjuk a szakosztályba. Gondoljanak arra, hogy majdnem harminc évvel ezelőtt zömében éppen az iskolából kikerült akkori fiatalok alapították meg a csapatot.

Az elmúlt három évtized munkája nem mehet veszendőbe! A sakkszakosztályban folyó munkát tovább kell erősíteni, az elért eredményeket, sikereket pedig növelni kell. Erre kötelez bennünket, sakkozókat a versenysportnak a vakok életében, az integrációban betöltött szerepe, jelentősége! Gondoljuk csak meg, hogy az elmúlt harminc év alatt a látó társadalom hány meg hány tagjával érintkezve bizonyítottuk képességeinket, rátermettségünket, ezáltal szerevezve elismerést és sok-sok barátot.

Az őszi három forduló eredményei: a 8. fordulóban a Selyemkikészítőtől 7,5:4,5 arányban kaptunk ki. Említést érdemel, hogy az első táblán Lilienthal nemzetközi nagymester volt Erős Pál ellenfele, és hogy kilenc játszma fejeződött be döntetlenül, közülünk senki sem tudott nyerni. A kilenc döntetlen: Erős, Nemes, Kovács, Auffenberg, Rév, Dénes, Kapitány, Hosszu, Kreis; vesztettek: Battyányi, Voján, Bene. - 9. forduló: nagy csalódás, a Ganz-MAVAG-tól 9:3-ra kaptunk ki. Egyedül Kapitány győzött; döntetlent értek el: Nemes, Rév, Voján, dr. Krabót; vesztettek: Erős, Kovács, Auffenberg, Dénes, Battyányi, Hosszu, Kreis. - 10. forduló: a sok mindent eldöntő Medicor elleni márközésen ismét vereség 7,5:4,5 arányban. Győztek: Erős, Kreis; döntetlen: Kovács, Rév, Dénes, Hosszu, dr. Krabót; vesztettek: Nemes, Auffenberg, Kapitány, Battyányi, Voján.

Csapatunknak 52 pontja van, ugyanennyi van a Belker-nek is. A két csapat közül az esik ki, aki kevesebbet szerez az utolsó fordulóban.

Második csapatunk őszi három fordulójának mérlege: egy győzelem, egy vereség, egy döntetlen. Időrendi sorrendben az MTK-VM IV ellen 7:5-ös vereség, a Sajtóval 5,5:5,5 /egy táblán az egyik fél sem állított játékos/, a Szolgálató Spartacus ellen 7,5:4,5 arányu győzelem. Második csapatunknak még két forduló van hátra.

Harmadik csapatunk őszi négy mérkőzésének mérlege: két győzelem, két döntetlen. Időrendi sorrendben: a Vegyépszér ellen 8:4-es győzelem, a Danuvia ellen 6:6, a Halasi ellen 6,5:5,5 arányu győzelem, végül a Vegyépszérrel 6:6. - A végeredmény: 1. Vegyépszér 83, 2. Danuvia 78,5, 3. Vakok III. 64,5, 4. Halasi 62 pont.

- . -

Kuminka Györgyné: Uttörőrovat

Németh Marianna:

Beszámoló

22 kerület uttörői vettek részt 1979. október 20-án az óbudai Uttörőházban megrendezett VII. Bp.-i Uttörőparlamenten. A XIV. kerület uttörőit Fényi Endréné, kerületünk uttörőtitkára vezette.

A megnyitó után munkacsoportokban beszéltek meg a pájtások az őket érdeklő kérdéseket. Én a hatodik szekcióba kerültem, ahol a nevelőotthonokban tanuló pájtások vitatkoztak.

Délben finom ebédet kaptunk a Flórián áruház legfelső szintjén lévő étteremben.

Ebéd után újra folytattuk a közös megbeszéléseket, szekciónként. A mi csoportunkban szó esett többek között:

- az önkormányzatról, csapatgyűlésről
- uttörőhónapról és kirándulásokról
- jutalmazásokról
- örszülések, rajgyűlések feladatairól
- szakkörökről, pályaválasztás lehetőségeiről

Megbeszélésünket határozatok megfogalmazásával zártuk le. A "Módszervásáron" sok érdekesség várt bennünket.

A záróülésen mindenki beszámolt a szekcióban végzett munkájáról. Majd megválasztottuk a főváros küldötteit a Debrecenben tartandó VII. országos uttörőparlamentre.

Közös játékkal, énekléssel, tánccal zártuk a programokban bővelkedő napot.

Minden pájtás élményekkel gazdagabban tért haza.

Holcsik József:

Olimpiák története /I.rész/

Napjaink legtöbb embert mozgató eseményei a sport-események. Ez az állítás nem alaptalan - hisz gondoljunk egy jó foci meccsre, hányan kísérik figyelemmel a játékot. Ezenkívül sok más sportban mérik össze tudásukat az emberek, ki-ki érdeklődésének megfelelően, mind szellemi, mind erőnléti versenyszámokban.

A világ legrangosabb sportversenye az Olimpia, amely nagy hagyományokra tekint vissza. Jelenleg több mint 120 ország vesz részt a viadalokon.

Az ujkori Olimpiáknak az antik görög Olimpiák voltak a példaképei. A görögök Zeusznak, az istenek atyjának bemutatják engesztelő áldozatukat és ezzel egy időben történt a sportversenyek lebonyolítása is. A Peleponnesosi fől szigetet jelölték meg a küzdelmek helyéül, ahol a monda szerint Heraklész testvéreinek megrendezte azt a futóversenyt, amit ő már Olimpiainak nevezett.

A játékok keletkezésének időpontját igen nehéz meghatározni, mivel a mítosz és a valóság között évezredek át nem volt ismert határ. A legelső írásos feljegyzéseket Euszebiosz hagyta ránk, a lista tartalmazta a stadion-futás olimpiai bajnokainak nevét /i.e. 776-ban/. Ezt az időpontot tekintik az egész világon az első Olimpiának.

Ismerkedjünk hát meg közelebbről a versenyküzdelmek színhelyével! A görögök viadalaikat az Elisz tartományban lévő Olümpiában rendezték meg. Északon örökzöld erdővel borított Kronosz domb, délen a szélesen hőmpölygő Alpheiosz, nyugaton a rohanó Kladeosz folyó határolta. Itt létesítettek Zeusz szent ligetét, melyben helyet kaptak különböző vallási épületek. Közöttük a leghiresebb a Zeusz-templom volt. Ebben az épületben helyezték el a világ hét csodája között számontartott Zeusz trónon ülő szobrát. A szobor magasságát 20 méterre teszik. Aranyból és elefántcsontból készült. A vallási épületek tőszomszédságában találjuk a gyakorlóhelyeket, a Stadiont, a ló- és kocsiversenyek terét, valamint a versenyzők és vendégek szálláshelyét.

Olimpia sohasem volt város, csak az a néhány pap és hivatalnok lakott itt, akiket hivatásuk állandóan a szentélyhez kötött. Az olimpiai játékok idején megélénkült a forgalma, és a görög-lakta világ minden tájáról sereglettek ide az emberek. Olümpia semleges volt, területe sértetlen. Határain belül megszűnt az ellenségeskedés: az ünnepi játékok békében egyesítették a görögöket.

A versenyküzdelmeken kizárólag szabad születésű és feddhetetlen görög polgárok szerepelhettek. A versenyzők, atyjuk, testvéreik és edzőik ünnepélyes esküt tettek, hogy nem szegik meg az olimpiai versenyszabályokat. Esküt tettek a versenybírák is, hogy igazságosan ítélkeznek és nem fogadnak el ajándékot, s hogy akár alkalmasnak ítélnék egy versenyzőt, akár nem a róla tudottakat titokban tartják. A versenybírák feladatai közé tartozott a küzdő párok kisorsolása és a verseny győztesének megállapítása. Ha a versenybíró vétkezett, pénzbírsággal sújtották, de az eredményt nem változtatták meg.

Az első olimpián megtartott egyetlen versenyszám a futás volt. Pontos távja 192,27 méter volt. A futók egyszerre indultak el és a nézők hangos kiáltással buzdították őket. A győztes fáklyát adott az oltár mellett álló pap kezébe, hogy meggyujtsa az áldozati tárgyakat. Így adózott az ókor első bajnoka Zeusznak.

I.e. 520-ban került sor a fegyveres futás megrendezésére. Eleinte sisakkal, pajzzsal és dárdával futottak. - Ha nagyobb távot kellett futniuk nem körbe, hanem oda-vissza futottak le. A 18. olimpián került sor a birkózás megrendezésére. A birkózás szabályai szerint az ellenfelet háromszor kellett a földhöz teremteni. A birkózók a testüket olajjal kenték be, aztán homokot szórtak az olajra. Így puhították, illetve csökkentették testük csuszósságát. A birkózás befejeztével vakarókésekkel tisztították meg testüket.

Az ökölvívást a 23. Olimpián vezették be /i.e. 668-ban/. A legnagyobb dicsőséget egyébként az jelentette, ha a versenyző testét az ellenfele nem ütötte meg. Ezenkívül rendeztek öt számból álló versenyeket, amelyeket Pentatlon-nak neveztek. Ez állt: futásból, birkózásból, távolugrásból, diszkoszvetésből és gerelyhajításból.

Kocsi- és lóversenyt i.e. 630-tól rendezték. A győztesnek járó jutalmat nem a hajtó, hanem a kocsi vagy a ló tulajdonosa kapta.

Kedves eseménye volt az olimpiáknak a gyermekek versenye, melyet i.e. 632-től kezdve négyévenként rendeztek meg. A felső korhatár 18-20 év volt. Ezt a szép és nemes akciót, viharos évek követték. A sport elvesztette igazi jelentőségét - egyre több hivatásos atléta vett részt a versenyeken. Az olimpiai játékok megszűnését a sporttörténelem az i. sz. 346-395 között uralkodó Nagy Theodosius római császár nevével hozta összefüggésbe.

Majd természeti csapás sújtotta a vidéket: i.sz. 552-ben szörnyű földrengés volt az egész területen.

Hogy mi történt ezután? Ki kezdeményezte az ujkori olimpiák megnyitását? Ezekre a kérdésekre és még sok más sporttörténeti kérdésre a következő számban fogtok választ kapni.

/Folytatjuk/

- . -

H i r d e t é s e k

Elcserélném szoba-konyhás, kertés családi házamat, melyhez éléskamra és egy kis előtér is tartozik; hozzáépítés is megoldható. - Kérek budai egyszobás, összkomfortos utcai lakást /első emeletig/; némi ráfizetést is kérek. Címem: Galambos Ferencné, 1029. Budapest, II. Budaliget, Előd vezér u.24.

Sürgősen eladnám debreceni, OTP társasházban lévő két és félszobás lakásomat. Leveleket a szerkesztőségbe kérek "Éva" jeligére.

Elcserélném Budapest, VI. Benczur utca 39.sz. alatti V. emeleten lévő egyszobás. alkovos, központi fűtéses lakásomat, kizárólag VII. kerületi egyszobás II. vagy III. emeleten lévő lakásra, csak liftes házban. - Érdeklődni lehet az alábbi címen: özv. Sziklai Lászlóné, Budapest, VII. Rumbach Sebestyén u.9. földszint 5.

Elcserélném budapesti kétszobás félkomfortos lakásomat egyszoba komfortosra vagy garzon lakásra, lehetőleg a VI. vagy a XIII. kerületben. - Érdeklődni lehet a 416-732-es telefonszámon este 5 és 7 óra között.

163 centi magas, barna hajú, 24 éves vak fiatalember vagyok. Házasság céljából megismerkednék 20 és 30 év között lévő lánnyal vagy elvált asszonnyal /egy gyermek nem akadály/. - Leveleket "Boldogság" jeligére kérek a szerkesztőségbe.

- . -

Innen-onnan

A Német Szövetségi Köztársaságban a Georg Thiet kiadó gondozásában Dr. Reinhard Käden szemorvos tollából SEHBEHINDERT - BLIND címen broszúra jelent meg. Ára: 19,80 nyugatnémet márka.

A könyv nagyon hasznos, mind a szemorvosok, mind a látási fogyatékosok számára.

- . . . -

" Közlemény!

Kedves Olvasóink!

A folyóirat késéséért ezuton is szives elnézésüket kórnjuk. Az 1980-as évtől kezdődően folyóiratunkat más technikával, más nyomdánál kívónjuk elkészíttetni.

A változás eredményeképpen várható, hogy a II.negyedévtől kezdődően a folyóirat rendszeresen és időben fog megjelenni.

Előreláthatólag a január-február szám összevontan jelenik meg és késéssel, kórnjuk szives megértésüket és türelmüket.

dr Bódi István főtítkár
felelős kiadó "